

A) VODA A PVK

Senátor hlasuje o zákonech a pravidlech pro celou Českou republiku. Proto se Vás ptáme i na situaci kolem Pražských vodovodů a kanalizací. PVK <https://pravdaovode.cz/praha/1-krok/>

Prosíme o odpověď na dvě otázky:

1. Podpoříte jako senátor řešení, aby peníze vybrané od lidí za vodu zůstávaly v maximální možné míře ve vodárenství – na obnovu infrastruktury a zajištění vody?

ANO / NE + jaký konkrétní krok podpoříte?

Odpověď:

ANO

V současném systému velká část zisku z provozu pražského vodárenství připadá soukromému vlastníkovi, společnosti Veolia se sídlem ve Francii. Jsem přesvědčen, že peníze, které Pražané platí za vodné a stočné, mají v maximální možné míře zůstat v pražském vodárenství.

Podpořím proto dokončení převzetí PVK pod plnou kontrolu hlavního města Prahy a nastavení systému tak, aby co největší část prostředků směřovala zpět do obnovy vodovodů, kanalizací a další vodohospodářské infrastruktury. Voda je strategická infrastruktura a prostředky z jejího provozu mají především sloužit k jejímu dlouhodobému rozvoji a zabezpečení.

2. Podpoříte prověření důsledků rozhodnutí z 90. let, kdy stát a město prodali rozhodující vliv nad PVK, a hledání cesty k návratu strategické kontroly nad vodárenstvím do rukou samospráv – podobně jako v Berlíně?

ANO / NE + jaký konkrétní krok podpoříte?

Odpověď:

ANO

Ano, podporuji, aby Praha měla nad vodárenstvím plnou strategickou kontrolu. Voda a vodárenská infrastruktura jsou pro mě základní veřejnou službou a město by nad nimi mělo mít rozhodující kontrolu.

Praha dnes vlastní 49 % Pražských vodovodů a kanalizací prostřednictvím Pražské vodohospodářské společnosti, zatímco 51 % drží Veolia. Současný plán počítá s tím, že od roku 2029 přejdou PVK plně pod kontrolu města.

Podporuji dokončení tohoto procesu, ale zároveň považuji za nutné důkladně prověřit rozhodnutí a smlouvy, které v minulosti vedly k předání rozhodujícího vlivu nad provozem pražského vodárenství soukromému zahraničnímu subjektu. Voda je strategická surovina a občané mají právo vědět, kdo tato rozhodnutí učinil, kdo smlouvy podepsal a zda tím nebyly poškozeny zájmy Prahy a jejích obyvatel.

Pokud se prokáže, že při těchto rozhodnutích došlo k porušení zákona, osoby, které za ně nesou odpovědnost, musí nést také právní následky a případ musí být předán soudu. Politická funkce nesmí nikoho chránit před odpovědností. Politici a veřejní činitelé musí za svá rozhodnutí nést nejen politickou, ale v případě porušení zákona také osobní právní odpovědnost.

Současně je potřeba zjistit, zda byl tehdejší model pro Prahu a její občany skutečně výhodný, a zajistit, aby peníze z provozu vodárenství v maximální možné míře zůstávaly v systému a byly využívány na obnovu a rozvoj pražské vodárenské infrastruktury.

Petice:

1.

Otázka:

Vytvoření dlouhodobé státní vodárenské koncepce vztahující se k zajištění zdrojů vody, bezpečného zásobování obyvatelstva pitnou vodou a čištění odpadních vod, k zabezpečení samofinancování celého odvětví.

Odpověď:

ANO

Vodu považuji za strategickou surovinu a její dostupnost musí být dlouhodobou prioritou státu. Podporuji vytvoření dlouhodobé státní vodárenské koncepce, která zajistí dostatek kvalitní pitné vody, ochranu vodních zdrojů, bezpečné zásobování obyvatel a moderní čištění odpadních vod.

Voda a další strategické zdroje a infrastruktura musí zůstat pod kontrolou státu, krajů nebo obcí. Stát musí mít možnost garantovat jejich dostupnost, bezpečnost a dlouhodobou ochranu ve veřejném zájmu.

Peníze vybrané od občanů za vodné a stočné by měly v maximální možné míře zůstat ve vodárenství a vracet se do údržby, obnovy a rozvoje infrastruktury. Cílem musí být dlouhodobě stabilní a ekonomicky soběstačný systém, který nebude vytvářet investiční dluh pro další generace.

2.

Otázka:

Stanovení přístupu k pitné vodě základním právem každého občana v reakci na snahy o její komercializaci a toto právo občanům garantovat v Ústavě České republiky

Odpověď:

ANO

Přístup k pitné vodě považuji za základní potřebu každého člověka. Voda není běžné zboží, ale strategická surovina nezbytná pro život, a stát musí občanům garantovat bezpečný a dostupný přístup k pitné vodě.

Podporuji proto zakotvení ochrany vody a práva na přístup k pitné vodě v Ústavě České republiky. Zároveň jsem proti tomu, aby se z vody stával pouze předmět komerčního zájmu. Vodní zdroje a klíčová vodárenská infrastruktura musí zůstat pod veřejnou kontrolou a sloužit především občanům České republiky.

3.

Otázka:

Zachování zásady, že „voda není zboží“ ve všech otázkách týkajících se vody.

Odpověď:

ANO

Voda není běžné zboží, ale základní podmínka života a strategický zdroj státu. Proto musí být veřejný zájem vždy nadřazen čistě komerčním zájmům.

Podporuji zásadu, že vodní zdroje a klíčová vodárenská infrastruktura mají zůstat pod veřejnou kontrolou. Občané samozřejmě platí za úpravu a dodávku vody, údržbu sítí a čištění odpadních vod, ale voda samotná nesmí být vnímána pouze jako prostředek k vytváření zisku. Peníze vybrané za vodné a stočné se mají v maximální možné míře vracet zpět do vodárenství, jeho obnovy a zabezpečení pro budoucí generace.

4.

Otázka:

Zpracování zásady, že služby zásobování vodou a čištění odpadních vod jsou prováděné ve veřejném zájmu a proto jsou lidská práva nadřazena nad zájmy soukromých subjektů.

Odpověď:

ANO

Zásobování obyvatel pitnou vodou a čištění odpadních vod jsou základní služby ve veřejném zájmu. Proto musí být právo občanů na bezpečný a dostupný přístup k vodě nadřazeno obchodním a ziskovým zájmům soukromých subjektů.

Soukromé společnosti se mohou na poskytování služeb podílet pouze jako subdodavatelé částí, chemikálií, ale stát, kraje a obce musí mít nad strategickou vodárenskou infrastrukturou plnou kontrolu. Hlavním cílem vodárenství musí být spolehlivé zásobování obyvatel, kvalita vody, obnova infrastruktury a její ochrana pro budoucí generace, nikoli maximalizace soukromého zisku.

5.

Otázka:

Zahájení procesu vedoucímu k transformaci stávajících společností působících v oblasti vodárenství do podoby veřejně prospěšných, tzn. neziskových společností.

Odpověď:

ANO

Podporuji zahájení odborné diskuse a přípravu konkrétních kroků, které povedou k tomu, aby vodárenství fungovalo především jako veřejná služba, nikoli jako nástroj pro maximalizaci soukromého zisku.

U strategické služby, jakou je zásobování pitnou vodou, považuji za správné, aby vytvořené prostředky zůstávaly v systému a byly využívány především na obnovu vodovodů a kanalizací, modernizaci infrastruktury, ochranu vodních zdrojů a zajištění dostupné vody pro občany.

Případná transformace na veřejně prospěšné či neziskové společnosti musí být provedena transparentně, ekonomicky odpovědně a tak, aby nebyla ohrožena kvalita ani bezpečnost dodávek vody.

6.

Otázka:

Garantování, že provozování vodovodů a kanalizací má podobu a charakter veřejné služby

Odpověď:

ANO

Provozování vodovodů a kanalizací musí mít jednoznačně charakter veřejné služby. Zajištění pitné vody a odvádění a čištění odpadních vod patří mezi základní služby nezbytné pro fungování společnosti.

Stát, kraje a obce musí garantovat jejich dostupnost, bezpečnost a kvalitu a zároveň si zachovat rozhodující kontrolu nad strategickou vodárenskou infrastrukturou. Hlavním cílem musí být služba občanům, dlouhodobá obnova infrastruktury a ochrana vodních zdrojů, nikoli maximalizace zisku.

7.

Otázka:

Začlenění zásady, že vlastnictví, správa a kontrola vody, infrastruktury a hospodaření s vodou musí být v rukou veřejné správy do právních norem.

Odpověď:

ANO

Voda je strategický zdroj a její ochrana musí být jednou ze základních odpovědností státu. Podporuji proto zakotvení zásady, že vodní zdroje a klíčová vodárenská infrastruktura mají být pod rozhodující kontrolou státu, krajů a obcí.

Právní předpisy musí jasně chránit veřejný zájem a zajistit, aby o strategických otázkách zásobování vodou nerozhodoval především soukromý ekonomický zájem. Hospodaření s vodou musí být transparentní, dlouhodobě udržitelné a především ve prospěch občanů České republiky.

8.

Otázka: Zajištění bezpečnosti pramenišť, vodních zdrojů a dodávek vody proti vandalismu a terorismu, za spolupráce bezpečnostních složek státu. (př. Bečva)

Odpověď:

ANO

Ochranu pramenišť, vodních zdrojů, úpraven vody a celé vodárenské infrastruktury považuji za otázku bezpečnosti státu. Podporuji proto posílení jejich ochrany proti vandalismu, úmyslnému znečištění, sabotáži a teroristickým hrozbám ve spolupráci s bezpečnostními složkami státu.

Součástí musí být také kvalitní monitoring vody, rychlá identifikace případného znečištění a jasné krizové postupy. Události, jako byla ekologická havárie na Bečvě, ukazují, jak důležité je mít funkční systém včasného varování, rychlé reakce a jednoznačného určení odpovědnosti.

9.

Otázka: Zajištění, aby společnosti působící ve vodárenství byly povinny poskytovat a zveřejňovat informace o kalkulacích cen a o smlouvách s městy, mezi vodárnami a koncerny, včetně variant různých návrhů a to bez výjimek (obchodní tajemství ve veřejné službě je neakceptovatelné).

Odpověď:

ANO

Vodárenství je veřejná služba a občané mají právo vědět, jak se nakládá s penězi, které platí za vodné a stočné. Podporuji proto maximální transparentnost při stanovování cen vody a zveřejňování smluv mezi městy, vodárenskými společnostmi a soukromými provozovateli.

Veřejně dostupné by měly být také podklady ke kalkulaci cen, podstatné smluvní podmínky a informace o tom, kolik prostředků směřuje do provozu, obnovy infrastruktury a kolik tvoří zisk provozovatele. U strategické veřejné služby nemůže být obchodní tajemství používáno jako prostředek k zakrývání informací, které jsou zásadní pro veřejnou kontrolu.

10.

Otázka: Zapojení institucí, v jejichž působnosti je ochrana státu a jeho zájmů, do prošetření podezřelých aktivit soukromých subjektů, vyšetření protiprávního ovládnutí monopolu prodeje vody koncerny. Prosazení dodržování zákonů ČR a nápravy protiprávního systému hospodaření s vodou v zájmu občanů.

ANO

Odpověď:

Pokud existuje důvodné podezření, že při převodu, provozování nebo ovládnutí strategické vodárenské infrastruktury došlo k porušení zákona, musí se tím zabývat příslušné státní orgány. Nikdo nesmí stát nad zákonem, bez ohledu na to, zda jde o českou nebo zahraniční společnost.

Podporuji důkladné a nezávislé prověření podezřelých smluv, převodů a dalších kroků, které mohly vést k omezení veřejné kontroly nad vodárenstvím. Pokud bude prokázáno porušení zákona nebo poškození veřejného zájmu, musí následovat náprava a vyvození odpovědnosti.

Voda je strategický zdroj. Stát, kraje a obce musí mít nad vodními zdroji a klíčovou vodárenskou infrastrukturou skutečnou kontrolu a systém musí fungovat především v zájmu občanů, nikoli ve prospěch soukromých monopolních zájmů.

S pozdravem

Ing. Pavel Spirov, PhD.